

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

“با صلوات بر محمد و آل محمد”

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۷/۱۰/۲۳ به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد تبصره ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور - مصوب ۱۳۹۵ - آیین‌نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف - سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور.

ب - بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

پ - حساب ذخیره ارزی: حساب ذخیره ارزی موضوع ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه، ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه، ماده (۸۵) قانون برنامه پنجم توسعه و ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور.

ت - هیئت امنای: هیئت امنای حساب ذخیره ارزی.

ث - بودجه سالانه: قوانین بودجه سنواتی کشور.

ج - بانک عامل: بانک‌های ایرانی که عاملیت اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی را عهده‌دار می‌باشند.

چ - پوشش: وجوه تخصیص‌یافته از محل منابع حساب ذخیره ارزی بابت طرح‌های تسهیلاتی که توسط بانک مرکزی قابل پرداخت می‌باشد.

ح - دوره تأمین مالی: مجموع دوره‌های استفاده، تنفس و بازپرداخت طرح‌های استفاده‌کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی.

خ - تعهدات: تعهدات ایجادشده از محل حساب ذخیره ارزی به موجب قوانین و مقررات مربوط.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

د- تسهیلات اعطایی: تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی به عاملیت بانک‌های عامل به بخش‌های دولتی و غیردولتی، خصوصی و تعاونی.

ماده ۲- هیئت امنای حساب ذخیره ارزی متشکل از اعضای کمیسیون اقتصاد و دبیرخانه آن نیز دبیرخانه کمیسیون اقتصاد است.

ماده ۳- موجودی (دارایی) حساب معادل مانده حساب ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت خام در پایان سال ۱۳۹۴ و همچنین مانده مطالبات حساب از اشخاص (دولتی، غیردولتی، خصوصی و تعاونی) ناشی از تسهیلات اعطایی از محل موجودی حساب مذکور در ابتدای سال ۱۳۹۵ با رعایت ماده (۱۸) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴- می‌باشد.

ماده ۴- عواید حاصل از صادرات نفت اعم از نفت خام و میعانات گازی به صورت نقدی و تهاتری و درآمد دولت از خالص صادرات گاز پس از کسر مصارف ارزی پیش‌بینی شده در جداول بودجه سالانه، با رعایت قوانین مربوط، به حساب ذخیره ارزی واریز می‌شود.

ماده ۵- بانک مرکزی به موجودی حساب ذخیره ارزی با نرخی که شورای پول و اعتبار تعیین می‌نماید، هر سه ماه یکبار به ارز مربوط سود پرداخت می‌نماید.

ماده ۶- مصارف و تعهدات حساب ذخیره ارزی پس از کسر منابع لازم برای اجرای تبصره ماده (۲۲) آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و ایفای باقیمانده تعهدات قبلی دارای پوشش به طرح‌های تسهیلاتی بخش‌های دولتی، غیردولتی، خصوصی و تعاونی در طول دوره تأمین مالی مطابق ضوابط مربوط، شامل موارد زیر است:

الف- تأمین کسری بودجه عمومی دولت ناشی از کاهش منابع ارزی حاصل از صادرات نفت خام، گاز و میعانات گازی نسبت به ارقام پیش‌بینی شده در بودجه سالانه.

تبصره- چنانچه معادل ریالی درآمد ارزی حاصل از نفت خام، گاز و میعانات گازی کمتر از رقم پیش‌بینی شده در بودجه سالانه باشد، بانک مرکزی موظف است بلافاصله مطابق با اعلام سازمان برنامه و بودجه کشور، تمام یا بخشی از کسری یادشده را از موجودی نقدی حساب ذخیره ارزی برداشت و معادل ریالی آن را به نرخ ارز روز (رسمی) اعلامی بانک مرکزی تا سقف درآمد مصوب ردیف مربوط در بودجه سالانه، به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نماید.

ب- اعطای تسهیلات مورد نیاز صنایع دفاعی کشور.

پ- تعهدات موضوع ماده (۱۸) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (موضوع افزایش سرمایه بانک‌های دولتی از محل وصولی‌های حساب ذخیره ارزی) و آیین‌نامه اجرایی مربوط.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ت- تعهدات موضوع بند (ج) ماده (۳۳) قانون برنامه ششم توسعه (موضوع افزایش سرمایه بانک کشاورزی از محل بازپرداخت تسهیلات پرداخت شده از محل حساب ذخیره ارزی).

ث- واریز پنجاه درصد (۵۰٪) مانده نقدی حساب در پایان هر سال به حساب صندوق توسعه ملی (موضوع جزء (۴) بند (ج) ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور).

ج- اختصاص معادل ریالی مبلغ سه میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار در طول اجرای قانون برنامه ششم توسعه از محل حساب ذخیره ارزی پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی با اولویت طرح‌های (پروژه‌های) نیمه تمام آموزشی، پرورشی و تربیت بدنی آموزش و پرورش به منظور افزایش ایمنی و مقاوم‌سازی مدارس و فضاهای پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش (موضوع بند (ث) ماده (۶۳) قانون برنامه ششم توسعه).

چ- سایر تکالیف محوله قانونی.

ماده ۷- انجام مصارف و تعهدات موضوع ماده (۶) این آیین‌نامه تا سقف موجودی نقدی حساب ذخیره ارزی می‌باشد.

ماده ۸- درخواست تسهیلات موردنیاز صنایع دفاعی از محل حساب ذخیره ارزی، از طرف وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و از طریق یکی از بانک‌های عامل (به انتخاب وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح) پس از بررسی و ارزیابی گزارش‌های توجیه فنی، مالی و اقتصادی طرح توسط بانک عامل، به هیئت امنای جهت اتخاذ تصمیم منعکس می‌شود. ضمانت بازپرداخت تسهیلات فوق برعهده بانک عامل خواهد بود.

ماده ۹- طرح‌های قبلی مصوب هیئت وزیران و هیئت امنای که فاقد پوشش از محل حساب ذخیره ارزی می‌باشند به شرح جدول پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است، لغو می‌شوند. موارد استثناء مجدداً به تصویب هیئت امنای خواهد رسید.

ماده ۱۰- حسابداری و نگهداری منابع و مصارف حساب ذخیره ارزی بر عهده بانک مرکزی می‌باشد.

تبصره- بانک مرکزی موظف است گزارش گردش عملیات سالانه حساب ذخیره ارزی را پس از رسیدگی و اظهار نظر نسبت به آن توسط سازمان حسابرسی به تفکیک بانک‌های عامل به هیئت امنای ارائه نماید.

ماده ۱۱- پیگیری وصول اقساط تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی (اعم از اصل، سود، وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین) و واریز آن به حساب مزبور به عهده بانک‌های عامل است. بانک‌های عامل

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

مکلفند نتیجه پیگیری‌های انجام شده درخصوص وصول اقساط تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی را هر شش ماه یکبار به تفکیک به بانک مرکزی اعلام نمایند.

ماده ۱۲- بانک مرکزی مکلف است گردش عملیات حساب ذخیره ارزی را در پایان هر ماه به تفکیک بخش‌های دولتی و غیردولتی و به تفکیک بانک‌های عامل به هیئت امنای ارائه نماید.

ماده ۱۳- تعیین اولویت و سقف انجام مصارف و تعهدات ماده (۴) این آیین‌نامه، تصمیم‌گیری درخصوص درخواست‌ها و ابهامات طرح‌های استفاده‌کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی از جمله دوره تأمین مالی (دوره استفاده، تنفس و بازپرداخت) و نیز تعیین شرایط و ضوابط تسهیلات اعطایی به صنایع دفاعی و مسئولیت حسن اجرای این آیین‌نامه و موارد تعیین شده در این آیین‌نامه برعهده هیئت امنای می‌باشد.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس‌جمهور، معاونت امور مجلس رئیس‌جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

ردیف	شماره	تاریخ	مرجع تصویب کننده
۱	۳۹۹۳۳/۱۶۳۹۳۷	۱۳۸۹/۷/۲۴	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۲	۳۹۹۳۷/ت/۳۸۸۴۶	۱۳۸۷/۳/۱۳	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۳	۴۰۳۱۴/ت/۸۷۳۵۰	۱۳۸۷/۵/۳۱	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۴	۱۰۰/۳۰۷۰۹	۱۳۸۶/۳/۵	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۵	۴۰۷۶۶/ت/۲۶۹۸۶	۱۳۸۸/۱/۱۷	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۶	۳۲۰۲۲/ت/۵۷۰۴۸	۱۳۸۳/۱۰/۱۵	هیات وزیران
۷	۴۳۰۰۳/ت/۲۶۹۳۹	۱۳۸۸/۱/۱۷	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۸	۴۳۶۷۱/۲۶۰۹۳۷	۱۳۸۸/۱۲/۲۶	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۹	۴۳۲۳۵/۲۲۹۹۴	۱۳۸۹/۱۰/۶	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۰	۴۶۱۸۰/۳۰۰۶۴۷	۱۳۸۹/۱۲/۲۸	هیات وزیران
۱۱	۴۳۸۲۹/۱۸۰۴۷۲	۱۳۸۹/۸/۱۲	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۲	۳۹۹۳۱/ت/۴۱۹۵۸	۱۳۸۷/۱۲/۲۳	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۳	۴۴۰۴۴/ت/۲۱۷۸۷۴	۱۳۸۸/۱/۱۴	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۴	۳۹۴۷۸/ت/۱۰۰۱۶۸	۱۳۸۷/۶/۱۹	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۵	۴۰۱۲۹/ت/۱۴۶۲۵۸	۱۳۸۹/۶/۳۱	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۶	۴۵۲۱۳/۲۰۹۳۷۲	۱۳۸۹/۹/۲۰	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۷	۳۹۹۶۹/ت/۱۸۷۱۱	۱۳۸۷/۲/۱۱	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۸	۱۰۰/۵۲۰۶۴	۱۳۸۶/۴/۱۶	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۹	۳۰۹/۱۰۱۳۴۹	۱۳۸۵/۸/۵	شورای عالی مدیریت و برنامه ریزی اقتصادی
۲۰	۴۱۸۰۵/۲۲۱۷۱۳	۱۳۸۸/۱/۱۱	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۲۱	۴۳۵۱/۳۵۵۸۲	۱۳۸۹/۲/۱۹	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۲۲	۴۳۱۴/۳۱۷۶۵۰	۱۳۸۹/۹/۳۰	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۲۳	۴۳۴۷۸/۲۶۳۳۵۸	۱۳۸۹/۱/۱۹	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۲۴	۴۳۶۸۳/۲۶۳۳۶۸	۱۳۸۹/۱/۱۹	هیات امنای حساب ذخیره ارزی

دفتر هیئت دولت

شورای عالی مدیریت و برنامه‌ریزی اقتصادی	۱۳۸۶/۱۱/۲۱	۱۸۹۶۳۲		۲۵
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۷/۱/۲۰	۳۲۹۵۴۴ت/۴۱۸۹		۲۶
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۷/۲/۱۱	۳۲۹۷۰۲ت/۱۸۷۰۸		۲۷
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۷/۵/۲۱	۳۴۰۰۷۴ت/۸۷۳۴۵		۲۸
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۸/۷/۱۶	۴۲۵۷۹/۴۱۷۴۵		۲۹
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۹۰/۱/۲۳	۴۱۴۵۸/۱۲۵۹۵		۳۰
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۶/۸/۲۳	۳۰۹/۶۴۳۶۳		۳۱
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۷/۲/۱۱	۳۲۹۷۰۷ت/۱۸۷۱۶		۳۲
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۷/۱۰/۲۱	۳۴۱۶۰۸ت/۱۹۰۲۹۲		۳۳
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۹/۱۲/۱۷	۴۵۲۷۲/۲۹۱۰۴۸		۳۴
هیات وزیران	۱۳۸۲/۳/۵	۲۸۸۵۲۰ت/۱۰۹۱۲		۳۵
هیات وزیران	۱۳۸۷/۲/۸	۳۲۹۶۵۴ت/۱۵۸۶۳		۳۶
هیات وزیران	۱۳۸۶/۱۲/۱	۳۲۸۷۶۵ت/۱۹۵۷۱۲		۳۷
هیات وزیران	۱۳۸۶/۱۲/۸	۳۲۸۷۶۵ت/۲۰۱۰۳		۳۸
هیات وزیران	۱۳۸۷/۲/۸	۳۲۹۶۱۵ت/۱۵۹۵۸		۳۹
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۸/۱۲/۲۶	۳۴۳۴۱۵ت/۲۶۰۸۵۳		۴۰
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۸/۴/۲	۳۴۱۶۰۱ت/۵۹۶۲۳		۴۱
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۹/۷/۲۸	۴۱۹۳۰/۱۶۸۲۵۶		۴۲
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۹/۸/۲۵	۴۲۰۹/۱۹۲۵۹۳		۴۳
هیات وزیران	۱۳۸۸/۱۰/۹	۴۲۴۶۱ت/۱۹۷۵۴۵		۴۴
شورای عالی مدیریت و برنامه‌ریزی اقتصادی	۱۳۸۶/۸/۵	۳۰۹/۱۰۱۳۰۵		۴۵
هیات وزیران	۱۳۸۳/۷/۱۵	۳۱۴۹۲ت/۳۸۶۹۷		۴۶
هیات وزیران	۱۳۸۱/۹/۲۳	۳۲۷۶۷۱ت/۴۳۷۶۴		۴۷
هیات وزیران	۱۳۸۳/۱۲/۵	۳۱۰۳۶ت/۷۱۱۱۲		۴۸
هیات وزیران	۱۳۸۸/۱/۲۴	۴۲۲۴۰/۱۱۵۵۸ شماره تصمیمنامه	بند (۴)	۴۹
هیات وزیران	۱۳۸۷/۴/۱۸	۴۰۲۵۸ت/۵۷۸۷۲		۵۰

هیات وزیران	۱۳۸۸/۱۲/۲۴	۴۴۱۸۴/۲۵۸۷۸۸ شماره تصمیم نامه شماره	بند (۶) تصمیم نامه شماره	۵۱
هیات وزیران	۱۳۸۷/۴/۹	۴۰۱۷۶ ت/۵۱۲۲۵	بند (۳) تصمیم نامه شماره	۵۲
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۸/۱۰/۹	۴۲۲۰۸/۱۹۷۵۴۷	بند (۳) تصمیم نامه شماره	۵۳
نمایندگان ویژه رئیس جمهور	۱۳۸۹/۲/۴	۴۴۳۶۹ ت/۲۲۹۲۵	بند (۱۰) تصمیم نامه شماره	۵۴
هیات وزیران	۱۳۸۸/۱۱/۴	۴۳۹۲۵/۲۱۶۴۳۲ شماره تصمیم نامه شماره	بند (۳) تصمیم نامه شماره	۵۵
هیات وزیران	۱۳۸۹/۲/۵	۴۴۴۷۶/۲۳۵۱۵ شماره تصمیم نامه شماره	بند (۳) و (۶) تصمیم نامه شماره	۵۶
هیات وزیران	۱۳۸۸/۱۲/۲۶	۴۴۲۵۶/۲۶۱۵۴۵	بند (۳) و (۶) تصمیم نامه شماره	۵۷

دفتر هیئت دولت